

BOUW AAN JE TOEKOMST

Een helpende
hand om je voor
te bereiden
op de dag van
morgen

Guardian Group

Fatum

live long

HALLO,

Wanneer je dit document gekregen of gedownload hebt, wil je meer weten over het bouwen aan je eigen toekomst en wat de toekomst eventueel voor jou in petto heeft. Deze handleiding is zo ontworpen dat het je informatie geeft en tevens helpt bij het creëren van een pensioenplan.

Pensioen wordt niet bepaald door je leeftijd. Het is een financiële planning. Hoe eerder je start, hoe meer mogelijkheden jouw geld heeft om te groeien. We zullen enkele mogelijkheden laten zien hoe je geld kunt sparen voor je pensioen. Het kan zijn dat je slechts een van deze mogelijkheden kunt kiezen, maar het kan ook een combinatie hiervan zijn die het beste past bij jouw eigen levensstijl en wensen.

Of je nu net begint met het opzetten van een financieel plan of al veel kennis hebt over de mogelijkheden, Guardian Group Fatum biedt jou de hulp die je nodig hebt.

**BOUW
AAN JE
TOEKOMST**

WAAROM

DIT IS LINCHI

Linchi is een werknemer bij een bekend administratiekantoor. Ze werkt al drie jaar voor hetzelfde bedrijf en is hier rechtstreeks nadat ze geslaagd was begonnen. Alhoewel ze enigszins terughoudend was over het pensioenplan dat het bedrijf aanbood heeft ze toch besloten deel te nemen aan de pensioenregeling. Dit heeft ze gedaan vanwege de volgende redenen:

- De AOV uitkering van maximaal 862 gulden (2016) bruto per maand is veelal onvoldoende om dezelfde levensstandaard te houden
- De AOV uitkering wordt niet standaard geïndexeerd en is niet gegarandeerd
- Bij overlijden worden de partner en/of kind(eren) van Linchi financieel goed verzorgd achtergelaten
- De eventuele werknemersbijdrage aan de pensioenregeling is fiscaal gefaciliteerd. De betaalde premies zijn aftrekbaar van de loonbelasting waardoor het aantrekkelijk is voor Linchi om via een pensioenregeling te sparen voor later

DIT IS CHELO

Chelo is nu bijna 5 jaar eigenaar van een schoonmaakbedrijf voor auto's. Al vanaf dat hij een kind was wilde hij eigenaar van een bedrijf zijn. Het was voor hem een perfecte combinatie om zijn passie voor auto's hiermee te combineren en een schoonmaakbedrijf voor auto's op te zetten. Hij heeft nu 12 mensen in dienst die hij een pensioenplan aanbiedt als onderdeel van de emolumenten van de werknemers. Hij doet dit vanwege de volgende redenen:

- Chelo voelt zich moreel verplicht om te zorgen voor een goed verzorgde oude dag van zijn werknemers
- Chelo weet dat pensioen een aantrekkelijk arbeidsvoorwaarde is om goed personeel aan te trekken en te behouden
- Chelo is zich bewust dat voor ieder budget er een passende pensioenregeling te ontwikkelen is
- Chelo weet dat de concurrent ook een pensioenregeling biedt
- De werkgeversbijdrage aan de pensioenregeling is fiscaal aftrekbaar van de winstbelasting.

**LINCHI EN CHELO
BOUWEN AAN
HUN TOEKOMST.
WEES SLIM.
DOE DIT OOK,
NET ALS ZIJ.**

DE BASIS

HET PENSIOENSTELSEL

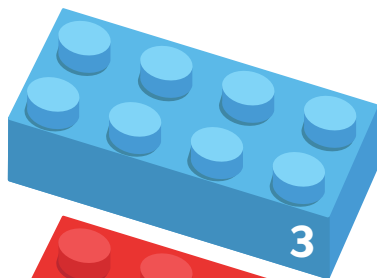
Het pensioenstelsel op Curaçao bestaat uit drie bouwstenen: de Algemene Ouderdoms Verzekering (AOV), pensioenopbouw via de werkgever en de individuele spaarvoorziening (lijfrente).

Deze drie bouwstenen gezamenlijk bepalen uiteindelijk de hoogte van je inkomen op pensioendatum.

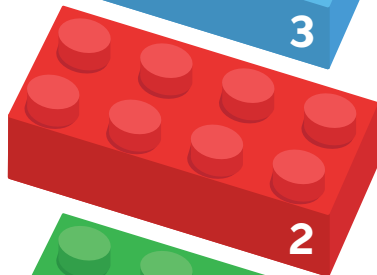
Niet iedereen maakt gebruik van de mogelijkheden die deze bouwstenen bieden. Soms is dat een keuze, maar vaak is het onmacht of onwetendheid.

Op de volgende pagina's vind je een overzicht van de drie bouwstenen die je kunt gebruiken om inkomen na pensioendatum op te bouwen.

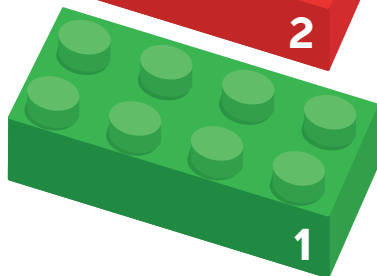
DRIE BOUWSTENEN

De individuele spaarvoorzieningen (lijfrijnte)

Pensioenopbouw via werkgever

De Algemene Ouderdoms Verzekering (AOV)

GESCHIEDENIS EN DOEL

De Algemene Ouderdomsverzekering (AOV) is een volksverzekering die in 1950 op Curaçao is geïntroduceerd. Het doel van deze verzekering is het verschaffen van een basispensioen voor iedere ingezetene die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt.

HOOGTE

De AOV-uitkering bedraagt maximaal Ang. 862 bruto per maand (2016). De hoogte van de AOV die een verzekerde uiteindelijk krijgt, wordt opgebouwd aan de hand van het aantal jaren tussen de 15e en 65e jarige leeftijd die de persoon voor de AOV verzekerd is geweest. Per jaar bouwt men 2% van het AOV bedrag op, waardoor bij 50 jaar ingezetenschap 100% van het bedrag is opgebouwd. Voor ieder jaar dat men niet verzekerd is geweest, vanwege bijvoorbeeld studie of dienstbetrekking in het buitenland, wordt de maximale uitkering op 65-jarige leeftijd met 2% gekort.

De maximale AOV-uitkering kent geen automatische correctie voor gestegen kosten van levensonderhoud (inflatiecorrectie). Het huidige AOV bedrag is sinds 2013 niet gewijzigd.

FINANCIERING

De AOV wordt gefinancierd volgens het omslagstelsel. Dat betekent dat alle ingezeten die een inkomen hebben, gezamenlijk de uitkeringen van de huidige AOV-uitkeringsgerechtigden betalen.

De op dit moment werkende bevolking betaalt dus de AOV van de huidige groep gepensioneerden. De inning van de premies gebeurt via inhouding op het salaris.

PENSIOEN (VIA DE WERKGEVER)

DOEL EN HOOGTE

De tweede bouwsteen om inkomen voor later op te bouwen is een pensioenregeling via de werkgever. Een werkgever kan besluiten een collectieve pensioenregeling voor zijn personeel bij een verzekeraar of pensioenfonds onder te brengen. Iedere werknemer bouwt op deze manier zijn eigen pensioen op. De hoogte van de opbouw is onder andere afhankelijk van het inkomen van de werknemer en het aantal jaar dat iemand aan de pensioenregeling deelneemt. Het mag uiteindelijk niet meer bedragen dan 70% van het inkomen. Het grote voordeel van een collectieve pensioenregeling via de werkgever is dat de tarieven over het algemeen gunstiger zijn dan bij een individuele regeling. Daarnaast zijn de premies fiscaal aftrekbaar, zowel voor de werkgever als voor de werknemer (indien de werknemer een eigen bijdrage betaalt). De belastingdienst betaalt dus mee aan jouw pensioenopbouw!

Binnen een pensioenregeling zijn veel variaties van opbouw en dekkingen mogelijk. Zo kan je naast sparen voor later ook een uitkering bij overlijden vóór de pensioendatum meeverzekeren. Zo weet je zeker dat bij onverwacht overlijden je nabestaanden een gegarandeerd inkomen hebben. Voor iedere situatie en voor ieder budget is een passende pensioenregeling te ontwerpen.

PENSIOEN (VIA DE WERKGEVER)

FINANCIERING

In tegenstelling tot de AOV vindt financiering van een pensioenregeling via de werkgever plaats via het zogenaamde kapitaaldeckingsstelsel. Kort gezegd betekent dit dat ieder individu zijn eigen spaarpot opbouwt. Hierdoor weet je zeker dat wat er voor jou in de pot zit ook daadwerkelijk aan jou toekomt.

Indien een werkgever een pensioenregeling voor zijn werknemer sluit is hij op Curaçao verplicht om minimaal de helft van de totale premie voor zijn rekening te nemen. Een collectieve pensioenregeling is dus zeer gunstig voor werknemers: de werkgever betaalt minimaal de helft van jouw pensioenopbouw en voor het deel dat je zelf betaalt, betaalt de belastingdienst nog een stukje mee.

LIJFRENTE

DOEL EN HOOGTE

De laatste bouwsteen om inkomen voor later op te bouwen is een zogenaamde lijfrente. Een lijfrente is een individuele spaarverzekering waarbij men spaart voor een uitkering op pensioendatum. Een lijfrente werkt eigenlijk hetzelfde als een pensioen opbouwen via de werkgever, met het verschil dat dit een individuele opbouw betreft. Mensen die geen pensioen opbouwen via de werkgever, zijn aangewezen op een lijfrente als inkomen naast AOV. Het voordeel is ook hier dat de premies (tot een maximum bedrag per jaar) fiscaal aftrekbaar zijn. Ook hier betaalt de belastingdienst dus een stukje mee aan jouw pensioenopbouw. Maar ook werknemers die wel een pensioenregeling via hun werkgever hebben kunnen besluiten een lijfrente te sluiten. Bijvoorbeeld als ze vinden dat de pensioenopbouw via de werkgever niet voldoende inkomen geeft voor de dingen die ze na pensioneren willen doen.

FINANCIERING

Financiering van de lijfrente vindt ook plaats via het kapitaaldekkingstelsel: iedereen spaart voor zijn eigen pensioen. Daarnaast zijn de premies voor een lijfrente fiscaal aftrekbaar (tot een maximum bedrag per jaar). Ook hier geldt dat er voor iedere situatie en voor ieder budget een passende verzekering te ontwerpen is.

BUILD YOUR FUTURE

Curaçao kent op dit moment geen verplichte collectieve pensioenregeling (via de werkgever) zoals dat op Aruba bijvoorbeeld wel het geval is. Het gevolg hiervan is dat zo'n 60% van de bevolking geen collectieve pensioenregeling heeft en dus geen pensioen in de tweede pijler opbouwt. Als men er daarnaast niet voor kiest om individueel te sparen beschikt men op pensioendatum alleen over de AOV-uitkering van maximaal Ang. 862 bruto per maand. Voor het overgrote deel van de bevolking is dit absoluut niet voldoende om te kunnen blijven leven zoals men gewend was toen ze nog werkten. Daarnaast blijven de kosten voor levensonderhoud stijgen, terwijl de AOV de laatste jaren niet verhoogd is. Hierdoor houden mensen steeds minder geld over om de dingen te doen die ze graag willen doen nadat ze stoppen met werken. Veel mensen worden hierdoor gedwongen om (veel) langer door te blijven werken. Ouderdomsarmoede is een groot probleem onder de bevolking van Curaçao met alle gevolgen van dien.

**WACHT NIET MET
HET REGELLEN
VAN JE PENSIOEN
TOT HET TE
LAAT IS. START
BUILDING YOUR
FUTURE TODAY!**

DE OPTIES

UW INKOMEN VANAF PENSIONERING

De overheid biedt een basisinkomen vanaf 65-jarige leeftijd. Deze AOV uitkering bedraagt maximaal 862 gulden bruto per maand.

U kunt de AOV uitkering aanvullen met een pensioenregeling via de werkgever of met uw eigen spaargeld

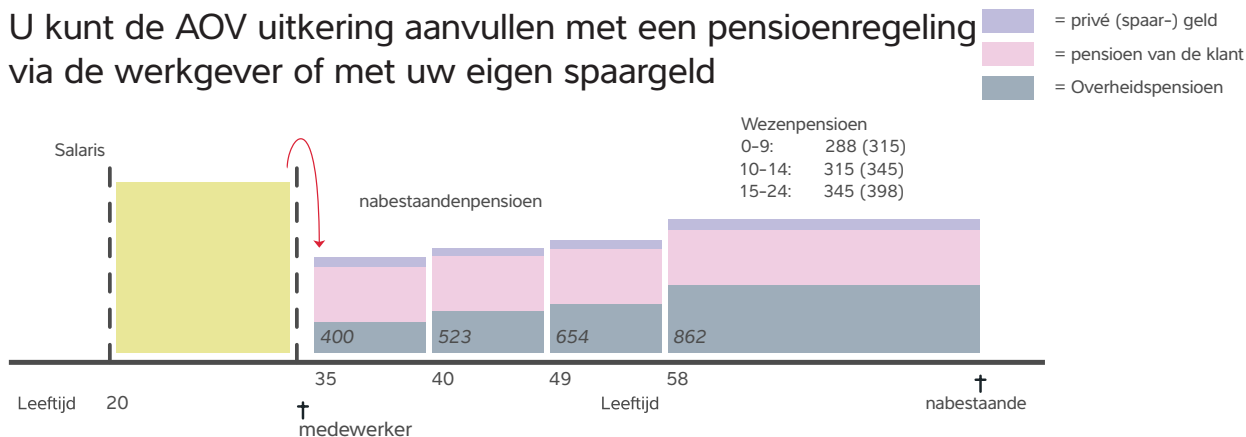
- = privé (spaar-) geld
- = pensioen van de klant
- = Overheidspensioen

OVERLIJDEN VÓÓR PENSIOENDATUM

De overheid biedt een basisinkomen vanaf 65-jarige leeftijd.
Deze AOV uitkering bedraagt maximaal 862 gulden bruto per maand.

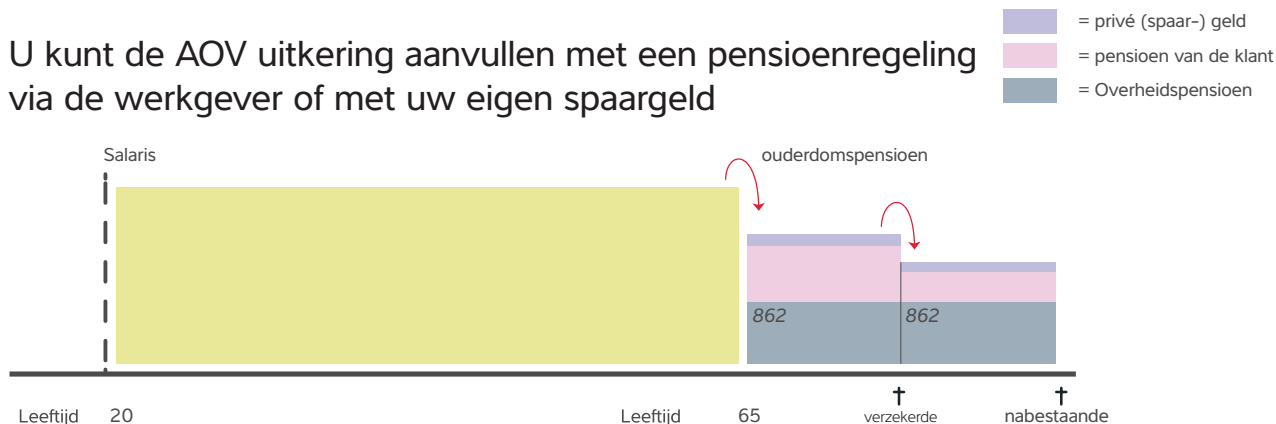
U kunt de AOV uitkering aanvullen met een pensioenregeling
via de werkgever of met uw eigen spaargeld

OVERLIJDEN NA PENSIOENDATUM

De overheid biedt een basisinkomen vanaf 65-jarige leeftijd.
Deze AOV uitkering bedraagt maximaal 862 gulden bruto per maand.

U kunt de AOV uitkering aanvullen met een pensioenregeling
via de werkgever of met uw eigen spaargeld

Aangenomen is zowel de man als de vrouw dezelfde leeftijd hebben en een volledig recht op AOV hebben

KOSTEN HEB JE ZELF IN DE HAND

Een pensioenregeling is maatwerk. U bepaalt als werkgever zelf het budget dat u er aan wilt besteden. Grofweg kost een pensioenregeling 5% à 20% van de salarissom.

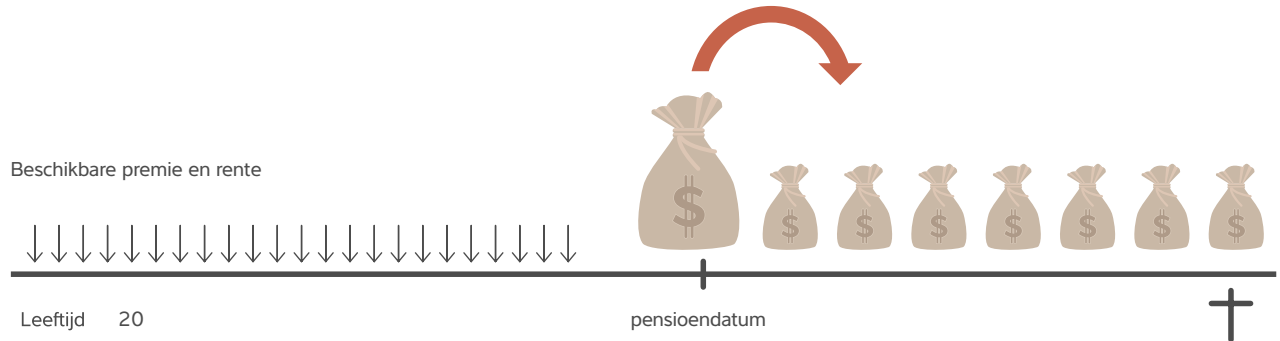
DE KOSTEN

- U kunt uw werknemers zelf laten meebetalen
- De werkgever kan de kosten ten laste van de winst brengen (dus netto zo'n 27,5% lager)
- De werknemer betaalt de premie uit het bruto salaris (dus netto zo'n 25% - 50% lager)

SPAREN VOOR PENSIOEN

Het pensioenkapitaal wordt ieder jaar opgebouwd door:

- Pensioenpremie (werkgever en evt. werknemer)
- Rente

**PENSIOEN IS
EEN VORM VAN
INKOMEN, SPECIAAL
BEDOELD VOOR DIE
SITUATIES WAARIN
HET REGULIERE
INKOMEN WEGVALT.**

WAT WORDT ER VERZEKERD?

GEHUWDE WERKNEMER (OF MET PARTNER)

- Pensioenkapitaal voor het ouderdomspensioen
- Nabestaandenpensioen of kapitaalsuitkering bij overlijden
- Wezenpensioen tot leeftijd 21 of 27
- Vrijstelling van pensioenpremiebetaling bij invaliditeit

WAT WORDT ER VERZEKERD?

ALLEENSTAAND WERKNEMER ZONDER KIND

- Pensioenkapitaal voor het ouderdomspensioen
- Vrijstelling van pensioenpremiebetaling bij invaliditeit

WAT WORDT ER VERZEKERD?

ALLEENSTAANDE WERKNEMER MET KIND

- Pensioenkapitaal voor het ouderdomspensioen
- Wezenpensioen tot leeftijd 21 of 27
- Vrijstelling van pensioenpremiebetaling bij invaliditeit.

WAT KAN IK KIEZEN?

Een pensioenregeling kan zo eenvoudig of uitgebreid worden samengesteld als u zelf wilt. U kiest zelf de bouwstenen en deze kunnen later ook nog worden toegevoegd.

OPTIES:

- Sparen voor later
- Een uitkering bij overlijden (nabestaandenpensioen of kapitaalsuitkering bij overlijden)
- Een inkomen bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid

In de toekomst kunnen andere opties altijd nog worden toegevoegd aan de pensioenregeling. Hierdoor is een gefaseerde opbouw van de pensioenregeling mogelijk. Stap voor stap.

Ook kan er onderscheid worden gemaakt voor verschillende groepen werknemers. Zo kunt u groepen werknemers een pensioenregeling aanbieden die u passend vindt bij hun functie.

VOORBEELD PENSIOENREGELINGEN

VOORBEELD A:

- Sparen voor pensioen (2% van het salaris)
- 5.000 ANG bij overlijden vóór pensioendatum

VOORBEELD B:

- Sparen voor pensioen (6%* van het salaris)
- 10.000 ANG bij overlijden vóór pensioendatum

VOORBEELD C:

- Sparen voor pensioen (10%* van het salaris)
- Nabestaanden- en wezenpensioen

* De werkgever kan de werknemer zelf een deel van de kosten laten betalen.

FLEXIBILITEIT

Over pensioen kan veel worden verteld. Dit boekje bevat een greep uit de vele mogelijkheden. Er kan altijd, in afwijking van de getoonde informatie, een op maat gemaakte pensioenregeling worden gemaakt.

HOE FLEXIBEL?

- Werknemer kan nabestaandenpensioen laten vervallen. Hierdoor bouwt hij/zij
- Flexibele pensioendatum tussen 55 en 65
- Vrije keuze op pensioendatum voor pensioenuitvoerder en type pensioen (ouderdomspensioen / nabestaandenpensioen etc.)
- Extra pensioen opbouwen door extra bij te sparen in de regeling of storten van aanvullende koopsommen
- Variatie in hoogte van de pensioenuitkeringen

**PERSOONLIJKE
OMSTANDIGHEDEN
KUNNEN
VERANDEREN. WAT
ZIJN DE GEVOLGEN?**

WAT ALS?

TROUWEN/SAMENWONEN EN OF KINDEREN

Een nabestaanden- en/of wezenpensioen kan worden toegevoegd aan de pensioenregeling. Zo staan je nabestaanden niet met lege handen bij overlijden voor de pensioendatum.

SCHEIDEN

Het nabestaandenpensioen kan vervallen.

NIEUWE BAAN

Laat je pensioenkapitaal bij Guardian Group achter, of neem het mee naar de pensioenregeling van je nieuwe werkgever.

MEER PENSIOEN SPAREN

Een structureel hogere pensioenpremie en/of extra koopsommen (altijd via werkgever) levert meer pensioenkapitaal op.

WAT ALS?

OUDE PENSIOENAANSPRAKEN

De waarde van eerder opgebouwde pensioenaanspraken kunnen overgedragen worden naar de huidige pensioenregeling.

EMIGRATIE

Bij emigratie behoudt de ex-werknemer een premievrije pensioenaanspraak bij Guardian Group.

PENSIOEN

Op de pensioendatum mag de gepensioneerde werknemer kiezen waar en wat voor soort levenslang pensioen hij of zij aankoopt van het opgebouwde pensioenkapitaal.

STAPPEN- PLAN

**PENSIOEN IS
WAARSCHIJNLIJK NIET
UW SPECIALISME.
WEL DAT VAN ONS.
WIJ NEMEN JE ZOVEEL
MOGELIJK WERK UIT
HANDEN RONDOM JOUW
PENSIOENREGELING.**

HOE KUN JE HET REGELEN?

- Kies een voorbeeldpakket of kies samen met Guardian Group de opties voor je regeling
- Wij maken prognoseberekningen
- Wij maken het pensioenreglement en de overeenkomst
- Wij verzorgen deelnemerspresentaties

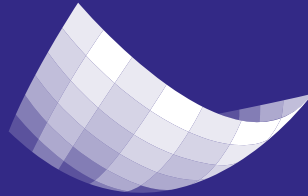
ONDERSTEUNING EN COMMUNICATIE

- Het Employee Benefits (EB) team van Guardian Group staat voor je klaar en heeft jarenlange ervaring op pensioengebied
- Presentaties/ trainingen voor werknemers en HR
- Individuele adviesgesprekken voor werknemers
- Dienstverlening en levertermijnen vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA)
- EB Online biedt jou als werkgever altijd en overal toegang tot je pensioenregeling
- Jaarlijkse pensioenoverzichten voor alle deelnemers

GEGARANDEERD VOOR DE TOEKOMST

WAAROM GUARDIAN GROUP?

- Wij voeren voor meer dan 200 bedrijven op Curacao, Aruba, Bonaire en Sint Maarten de pensioenregeling uit
- Guardian Group heeft een zeer gezonde en stabiele financiële positie en staat garant voor haar lange termijn verplichtingen
- Guardian Group maakt onderdeel uit van de Guardian Holdings Group (de grootste verzekeraar in het Caribbisch gebied en met een A- rating)
- Guardian Group is het kennis- en expertisecentrum voor pensioen

Guardian Group

Fatum

Ronald Domacassé

+599 9 777 7158 | +599 9 560 4000

ronald.domacasse@myguardiangroup.com